

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
ΜΕΧΡΙ (ΑΡ.2) ΤΟΥ 2007
(Νόμοι 30(Ι) και 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) και
80(Ι) του 2003, 144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005, και 9(Ι) και 82(Ι) του 2007)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι (Αρ.2) του 2007, (εφεξής καλούμενων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος:

- Προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης Βρουκέλωσης Βοοειδών και Αιγοπροβάτων
- Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής και
- Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής
- Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπαραγωγής
- Πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών σε πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και άγρια πτηνά

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 5 Δεκεμβρίου 2008 κοινοποιήθηκαν στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, ως Αρμόδια Αρχή, προσχέδια νέων μέτρων ενισχύσεων τα οποία φέρουν τους τίτλους «Προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης Βρουκέλωσης Βοοειδών και Αιγοπροβάτων», «Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής», «Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής», «Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπαραγωγής» και «Πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών σε πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και άγρια πτηνά» (εφεξής τα «Μέτρα»).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(β) Στόχοι των κοινοποιηθέντων Μέτρων

Οι στόχοι των κοινοποιηθέντων Μέτρων είναι η παραχώρηση αποζημιώσεων στους κτηνοτρόφους στα πλαίσια της εφαρμογής προγραμμάτων πρόληψης και εκρίζωσης νόσων ζώων και πτηνών. Συγκεκριμένα στόχος είναι η αντιστάθμιση της απώλειας του ζωικού κεφαλαίου και η κάλυψη των δαπανών για: εξετάσεις και άλλα μέτρα ανίχνευσης, αγορά και χορήγηση εμβολίων και φαρμάκων και σφαγή και καταστροφή των ζώων. Όλες οι δαπάνες που έχουν προβλεφθεί για το 2009 για τα Μέτρα, πλην των δαπανών σφαγής και καταστροφής των ζώων, υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια των προγραμμάτων συγχρηματοδότησης. Συγκεκριμένα τα Μέτρα αφορούν:

ι) Προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης Βρουκέλωσης Βοοειδών και Αιγοπροβάτων

Στόχος των προγραμμάτων είναι η εκρίζωση και επιτήρηση της βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 64/432/ΕΟΚ-βοοειδή¹, Οδηγία 91/68/ΕΟΚ – αιγοπρόβατα²). Οι ασθένειες περιλαμβάνονται τόσο στον κατάλογο του Διεθνούς Γραφείου Επιζωοτιών (ΟΙΕ) όσο και στο παράρτημα της Απόφασης του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 90/424/ΕΟΚ για ασθένειες που μπορούν να λάβουν συγχρηματοδότηση.

Δικαιούχοι: Οι αγελαδοτρόφοι και οι αιγοπροβατοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία. Συγκεκριμένα στα πλαίσια του προγράμματος εκρίζωσης της βρουκέλωσης λαμβάνουν αποζημιώσεις οι κτηνοτρόφοι στις εκμεταλλεύσεις των οποίων διαπιστώνεται υποψία ή επιβεβαιώνεται η παρουσία της νόσου. Στα πλαίσια των προγραμμάτων επιτήρησης της βρουκέλωσης γίνεται συλλογή και εργαστηριακή εξέταση δειγμάτων σε όλες τις εκμεταλλεύσεις αναπαραγωγής αγελάδων και αιγοπροβάτων.

Νομική βάση:

- Άρθρο 03525 του Προϋπολογισμού για το 2009 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹ ΕΕ L 121 της 29.07.1964, σ. 164.

² ΕΕ L 23 της 26.01.1968, σ. 1.

- Ο περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος του 2004 (Ν 149(Ι)/2004).

Συνολικός Προϋπολογισμός για το 2009: 181.186 ευρώ για τη βρουκέλωση βοοειδών και 278.158 ευρώ για τη βρουκέλωση αιγοπροβάτων.

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αναπαραγωγικής αξίας των ζώων που κατάσχονται λόγω του ότι είναι θετικά ή ύποπτα στην ασθένεια.
- β) Κάλυψη 100% των δαπανών σφαγής/θανάτωσης των ζώων. Τα κατασχεθέντα ζώα είτε θανατώνονται είτε σφάζονται. Η θανάτωση των ζώων γίνεται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες με τη μέθοδο της ευθανασίας. Η καταστροφή των πτωμάτων γίνεται στα πλαίσια του Μέτρου «Σχέδιο Συλλογής, Μεταφοράς και Επεξεργασίας Ζωικών Αποβλήτων από την εταιρεία Sigan Management» το οποίο εγκρίθηκε με την Απόφαση του Εφόρου με αριθμό 263 και ως εκ τούτου δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη στα πλαίσια του κοινοποιηθέντος Μέτρου. Σε περίπτωση σφαγής των ζώων αυτή ανατίθεται σε ιδιώτη, ο οποίος καταβάλλει στο κράτος ποσό που ορίζεται βάσει διαδικασίας προσφορών ώστε να αγοράσει τα σφάγια των ζώων και είναι υπεύθυνος να καλύψει τα έξοδα για τη σφαγή τους.
- γ) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.
- δ) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη χορήγηση απολυμαντικών στις μολυσμένες ή ύποπτες εκμεταλλεύσεις.

ii) Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής

Στόχος των προγραμμάτων είναι ο έλεγχος της σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1003/2005)³.

Δικαιούχοι: Οι πτηνοτρόφοι αναπαραγωγής στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, στις εκτροφές των οποίων εντοπίζεται *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*.

Νομική βάση:

- Άρθρο 03525 του Προϋπολογισμού για το 2009 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως το 2007.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003 για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων⁴.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1003/2005 της Επιτροπής της 30^{ης} Ιουνίου 2005 για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολισμού ορισμένων οροτύπων σαλμονέλας σε σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003⁵.

Συνολικός Προϋπολογισμός για το 2009: 85.700 ευρώ

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αξίας εκποίησης των πτηνών και των αυγών που καταστρέφονται.
- β) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

iii) Προγράμματα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής

Στόχος των προγραμμάτων είναι ο έλεγχος της σαλμονέλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1168/2006)⁶.

³ ΕΕ L 170 της 01.07.2005, σ. 12.

⁴ ΕΕ L 325 της 12.12.2003, σ. 1.

⁵ ΕΕ L 170 της 01.07.2005, σ. 12.

⁶ ΕΕ L 211 της 01.08.2006, σ. 4.

Δικαιούχοι: Οι πτηνοτρόφοι αυγοπαραγωγής στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, στις εκτροφές των οποίων παρουσιάζεται *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*.

Νομική βάση:

- Άρθρο 03525 του Προϋπολογισμού για το 2009 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως το 2007.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2003 για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1168/2006 της Επιτροπής της 31ης Ιουλίου 2006 για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολασμού ορισμένων οροτύπων σαλμονέλας σε σμήνη ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1003/2005.

Συνολικός Προϋπολογισμός για το 2009: 298.680 ευρώ

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- a) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αξίας εκποίησης των πτηνών και των αυγών που καταστρέφονται.
- b) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

iv) Προγράμματα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπαραγωγής

Στόχος των προγραμμάτων είναι ο έλεγχος της σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπαραγωγής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1168/2006).

Δικαιούχοι: Οι πτηνοτρόφοι κρεοπαραγωγής στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

- Άρθρο 03525 του Προϋπολογισμού για το 2009 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως το 2007.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2003 για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 646/2007 της Επιτροπής της 12ης Ιουνίου 2007 για εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολασμού της *Salmonella enteritidis* και της *Salmonella typhimurium* στα κοτόπουλα κρεοπαραγωγής και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1091/2005⁷.

Συνολικός Προϋπολογισμός για το 2009: 740 ευρώ

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης: Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

v) Πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών σε πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και άγρια πτηνά

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών στα πουλερικά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και στα άγρια πτηνά, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Απόφαση της Επιτροπής 2007/268/ΕΚ)⁸.

Δικαιούχοι: Όλοι οι πτηνοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, στις εκτροφές των οποίων εντοπίζεται γρίπη των πτηνών.

⁷ ΕΕ L 151 της 13.06.2007, σ. 21.

⁸ ΕΕ L 115 της 3.5.2007, σ. 3.

Νομική Βάση:

- Άρθρο 03525 του Προϋπολογισμού για το 2009 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως το 2007.
- Απόφαση της Επιτροπής της 13ης Απριλίου 2007 για την εφαρμογή προγραμμάτων επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά στα κράτη μέλη και για την τροποποίηση της απόφασης 2004/450/ΕΚ (2007/268/ΕΚ).

Συνολικός Προϋπολογισμός για το 2009: 28.055 ευρώ

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αξίας εκποίησης των πτηνών και των αυγών που καταστρέφονται.
- β) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

(γ) Διάρκεια κοινοποιηθέντων Μέτρων

Τα Μέτρα θα τεθούν σε ισχύ στις 15/1/2009 και θα λήξουν την 31/12/2009.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

- (α) Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ») που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή») δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98⁹. Επίσης, το άρθρο 10 του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α (α), κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο σε κατάλληλο έντυπο.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ.

Το Άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ αναφέρει ότι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η Συνθήκη ΕΚ ορίζει άλλως.

- (β) Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιούν σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ:
 - (i) χορηγούνται άμεσα από το Δημόσιο διότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις θα παρέχονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, δηλαδή από φορέα του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
 - (ii) συνιστούν οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Τα εν λόγω Μέτρα συνιστούν άμεσο οικονομικό όφελος σε όλους τους κτηνοτρόφους στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία είτε με τη μορφή παροχής αποζημίωσης για ζωικό κεφάλαιο που επηρεάστηκε από κάποια από τις ασθένειες που καλύπτουν τα Μέτρα ή/και με τη μορφή παροχής δωρεάν υπηρεσιών συλλογής και εργαστηριακής εξέτασης δειγμάτων στα πλαίσια προγραμμάτων ελέγχου, επιτήρησης και εκρίζωσης των ασθενειών που καλύπτουν τα Μέτρα. Τα Μέτρα τους απαλλάσσουν από τις εν λόγω δαπάνες που υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν υποχρεωμένοι να επωμισθούν οι ίδιοι.
 - (iii) συνιστούν ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση/αποζημίωση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται σε κατόχους κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων οι οποίες επηρεάστηκαν από τις ασθένειες που καλύπτουν τα Μέτρα.

⁹ ΕΕ L 142 της 14.05.1998, σ. 1.

(iv) τέλος, επειδή τα κοινοποιηθέντα Μέτρα επιτρέπουν τη χορήγηση ενισχύσεων σε ορισμένους κτηνοτρόφους και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτούς, τούτο είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών και κατά συνέπεια δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Κοινότητας αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, πρέπει να θεωρείται ότι έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις τιμές των προϊόντων και ως εκ τούτου να απειλήσει με νόθευση του ανταγωνισμού και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

(v) Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα βασίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001¹⁰ (εφεξής ο «Κανονισμός»). Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση των συγκεκριμένων Μέτρων βάσει των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού για απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ.

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων¹¹ (εφεξής «η Σύσταση για τις ΜΜΕ»). Ως εκ τούτου θα πρέπει στα Μέτρα να αναφερθεί ρητά ότι αυτά αφορούν μόνο τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπως καθορίζονται στη Σύσταση για τις ΜΜΕ καθώς και ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις θα αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής τους. Για να δοθούν κρατικές ενισχύσεις για την καταπολέμηση ζωικών ασθενειών στις μεγάλες επιχειρήσεις θα πρέπει να κοινοποιηθούν εκ των προτέρων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση σύμφωνα με το Κεφάλαιο V.B.4 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013¹².

Το άρθρο 10 του Κανονισμού εφαρμόζεται αποκλειστικά στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Ως εκ τούτου οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εμπορίας ή/και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (π.χ. ζωόεμποροι, κρεοπωλεία) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Μέτρων. Οι ορισμοί της εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων παρέχονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Κανονισμού οι ενισχύσεις «αποζημίωσης των γεωργών για τις δαπάνες πρόληψης και εκρίζωσης νόσων ζώων και φυτών και αντιμετώπισης της προσβολής από επιβλαβείς οργανισμούς στις οποίες υποβλήθηκαν και αφορούν υγειονομικούς ελέγχους, εξετάσεις και άλλα μέτρα ανίχνευσης, αγορά και χρήση εμβολίων, φαρμάκων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σφαγή και καταστροφή ζώων...» συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ. Στην ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι:

- (i) η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης να μην υπερβαίνει το 100%
- (ii) η ενίσχυση να χορηγείται σε είδος μέσω επιδοτούμενων υπηρεσιών και δεν πρέπει να περιλαμβάνει άμεσες χρηματικές πληρωμές σε παραγωγούς.

Τα Μέτρα προνοούν την κάλυψη κατά 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στα πλαίσια προγραμμάτων εκρίζωσης, επιτήρησης και ελέγχου των νόσων των ζώων τις οποίες καλύπτουν. Η ενίσχυση χορηγείται υπό τη μορφή παροχής δωρεάν υπηρεσιών από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες οι οποίες συλλέγουν και εξετάζουν τα δείγματα από τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις. Στα πλαίσια της εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης και επιτήρησης της βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων παρέχονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες δωρεάν απολυμαντικά στις μολυσμένες ή ύποπτες εκμεταλλεύσεις. Κρίνεται ότι οι πρόνοιες των Μέτρων που αφορούν την παροχή δωρεάν υπηρεσιών συλλογής και εξέτασης δειγμάτων καθώς και την παροχή απολυμαντικών εμπίπτουν στις ενισχύσεις που επιτρέπει η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του Κανονισμού.

Ενώ ο Κανονισμός επιτρέπει ρητά την κάλυψη των δαπανών σφαγής των ζώων, δεν αναφέρει ρητά ότι επιτρέπεται η κάλυψη των δαπανών θανάτωσης των ζώων με τη μέθοδο της ευθανασίας, δηλαδή με τη χορήγηση φαρμάκων, αλλά κρίνεται ότι και αυτή η επιλέξιμη δαπάνη εμπίπτει στα πλαίσια του Κανονισμού καθότι εν πάση περιπτώσει καλύπτεται η αγορά και χορήγηση φαρμάκων.

Όσον αφορά την αγορά των κατασχεθέντων ζώων από ιδιώτη ο οποίος αναλαμβάνει τα έξοδα σφαγής, δεδομένου ότι η ανάθεση θα γίνεται με τη διαδικασία που προβλέπουν οι όροι και οι γενικές αρχές για τη σύναψη

¹⁰ ΕΕ L 358 της 16.12.2006, σ. 3.

¹¹ ΕΕ L 124 της 20.05.2003, σ. 36.

¹² ΕΕ C 319 της 27.12.2006, σ. 1

δημόσιων συμβάσεων διασφαλίζεται ότι τα ζώα θα πωλούνται στην καλύτερη δυνατή τιμή και με τους καλύτερους δυνατούς όρους χωρίς τον κίνδυνο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον επιλεγόμενο προσφοροδότη.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού, οι ενισχύσεις «αποζημίωσης των γεωργών για απώλειες που προκλήθηκαν από νόσους ζώων και φυτών ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς» συμβιβάζονται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται από το Άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ. Στην ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι:

- (i) η αποζημίωση πρέπει να υπολογίζεται μόνο σε σχέση με:
 - α) την αγοραία αξία των ζώων που θανατώθηκαν από τη νόσο ή των ζώων που θανατώθηκαν με εντολή των δημόσιων αρχών στο πλαίσιο υποχρεωτικού δημόσιου προγράμματος πρόληψης ή εκρίζωσης·
 - β) απώλειες εισοδημάτων λόγω υποχρεώσεων απομόνωσης και δυσχερειών ανασύστασης του ζωικού κεφαλαίου·
- (ii) η ακαθάριστη ένταση ενίσχυσης να μην υπερβαίνει το 100%·
- (iii) η ενίσχυση να περιορίζεται σε απώλειες που προκαλούνται από νόσους των οποίων η εστία έχει αναγνωρισθεί επίσημα από τις δημόσιες αρχές.

Τα Μέτρα αποτελούν τα επίσημα προγράμματα για την πρόληψη και εκρίζωση ασθενειών των ζώων τα οποία εκπονεί η αρμόδια αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας για θέματα ασθενειών των ζώων, δηλαδή οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και τα οποία θα συγχρηματοδοτηθούν στα πλαίσια της Απόφασης του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 90/424/ΕΟΚ, για ασθένειες που μπορούν να λάβουν συγχρηματοδότηση. Ως εκ τούτου θεωρείται ότι τα ζώα για τα οποία θα λαμβάνεται αποζημίωση θα θανατώνονται με εντολή των δημόσιων αρχών στο πλαίσιο υποχρεωτικού δημόσιου προγράμματος πρόληψης ή εκρίζωσης.

Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα περιλαμβάνουν στις επιλέξιμες δαπάνες αποζημιώσεις κατά 100% προς τους κτηνοτρόφους επί της εκτιμώμενης αναπαραγωγικής αξίας των ζώων που κατάσχονται λόγω του ότι είναι θετικά ή ύποπτα στην ασθένεια καθώς και της εκτιμώμενης αξίας εκποίησης των πτηνών και των αυγών που καταστρέφονται λόγω των μέτρων για πρόληψη και εξάλειψη των νόσων που καλύπτουν τα Μέτρα.

Αναφορικά με τις αποζημιώσεις για τα ζώα που θανατώνονται αυτές, σύμφωνα με την προϋπόθεση (i) (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού, πρέπει να υπολογίζονται σύμφωνα με την αγοραία αξία των ζώων. Ο Κανονισμός δεν καθορίζει συγκεκριμένη μέθοδο υπολογισμού ούτε αποσαφηνίζει την έννοια της «αγοραίας αξίας». Συμπεραίνεται επομένως ότι επαφίεται στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ένα σύστημα αποζημίωσης σε συνάρτηση με τις συγκεκριμένες συνθήκες της αγοράς το οποίο να βασίζεται σε μια εύλογη εκτίμηση της τιμής στην οποία θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η πώληση του ζώου ανάλογα με το πραγματικό του κόστος, ωσάν να ήταν ένα ζώο το οποίο δεν είχε προσβληθεί από τη νόσο, έτσι ώστε να αποφεύγεται η υπερεκτίμηση της αξίας των ζώων. Ο Έφορος δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει με ακρίβεια εάν οι αναφορές στα Μέτρα σε ποσά που αντιστοιχούν στην αγοραία αξία των αιγοπροβάτων, των βοοειδών και των πτηνών αποκλίνουν από την πραγματική αγοραία αξία των ζώων αυτών ώστε να κριθεί εάν ανταποκρίνονται στις πρόνοιες του Κανονισμού. Κατά συνέπεια η Αρμόδια Αρχή οφείλει να φροντίζει ώστε ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης να γίνεται με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε υπεραποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους, δηλαδή η ένταση της ενίσχυσης να μην είναι πέραν του 100%.

Σύμφωνα με την προϋπόθεση (i) (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του Κανονισμού, αποζημιώσεις προς τους κτηνοτρόφους μπορούν επίσης να χορηγηθούν κατά 100% για απώλειες εισοδήματος οι οποίες έχουν προκληθεί λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης και δυσχερειών ανασύστασης του ζωικού κεφαλαίου. Τα Μέτρα συμπεριλαμβάνουν αποζημιώσεις για το απολεσθέν εισόδημα που προκύπτει λόγω της καταστροφής ποσοτήτων αυγών.

Ο Κανονισμός δεν περιλαμβάνει παραδείγματα για το τι μπορεί να λαμβάνεται υπόψη ως απώλεια εισοδήματος και επομένως επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους να το καθορίσει ανάλογα με την περίπτωση. Κρίνεται ότι η καταστροφή ποσοτήτων αυγών αποτελεί απώλεια εισοδήματος λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης που επέβαλαν οι δημόσιες αρχές. Η Αρμόδια Αρχή οφείλει να υπολογίζει την αποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους για απώλειες που προκαλούνται με τέτοιο τρόπο ώστε η ένταση της ενίσχυσης να μην ξεπερνά το 100%.

Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 10 του Κανονισμού από το ανώτατο ποσό των δαπανών ή ζημιών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση πρέπει να αφαιρούνται:

- (i) τα ποσά που ενδεχομένως έχουν εισπραχθεί στο πλαίσιο καθεστώτων ασφάλισης· και
- (ii) οι δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω της νόσου, οι οποίες διαφορετικά θα είχαν πραγματοποιηθεί.

Στα Μέτρα θα πρέπει να ενσωματωθούν οι πιο πάνω περιορισμοί, δηλαδή από τις αποζημιώσεις θα πρέπει να αφαιρούνται ποσά που ενδεχομένως έχουν εισπραχθεί στο πλαίσιο καθεστώτων ενίσχυσης καθώς και δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω των νόσων που καλύπτουν τα Μέτρα.

Τέλος, οι προϋποθέσεις των παραγράφων 4 και 7 του άρθρου 10 του Κανονισμού ικανοποιούνται καθότι οι εν λόγω ενισχύσεις εντάσσονται στο πλαίσιο δημόσιων προγραμμάτων σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο για νόσους των οποίων η πρόληψη, ο έλεγχος ή η εκρίζωση επιβάλλεται από τις σχετικές Οδηγίες/Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, όπως αναφέρεται στα Μέτρα, οι νόσοι περιλαμβάνονται στον κατάλογο νόσων των ζώων του Διεθνούς Γραφείου Επιζωοτιών και στο παράρτημα της Απόφασης 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου¹³.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού, απαγορεύεται η σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον Κανονισμό. Στα Μέτρα δεν περιλαμβάνονται σχετικές απαγορεύσεις και κατά συνέπεια δεν ικανοποιείται η πρόνοια του άρθρου 19 του Κανονισμού.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7^{ης} Μαΐου 1998 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, κρίθηκε πως τα κοινοποιηθέντα Μέτρα πληρούν εν μέρει τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορούν να εγκριθούν υπό τον όρο ότι θα ενσωματωθούν οι πιο πάνω διευκρινίσεις.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

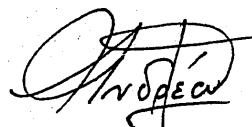
- A. Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα ενισχύσεων με τίτλους «Προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης Βρουκέλωσης Βοειδών και Αιγοπροβάτων», «Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής», «Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής», «Προγράμματα Ελέγχου της Σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπαραγωγής» και «Πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών σε πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και άγρια πτηνά» πληρούν σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και ως εκ τούτου συνιστούν κρατική ενίσχυση.
- B. Τα Μέτρα είναι εν μέρει συμβατά με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της Επιτροπής, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001, και ως εκ τούτου βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου εγκρίνονται από τον Έφορο υπό τον όρο ότι θα ενσωματωθούν οι κάτωθι διευκρινίσεις σε όλα τα Μέτρα:
- i) Τα Μέτρα θα αφορούν μόνο τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπως καθορίζονται στη Σύσταση για τις ΜΜΕ και οι μεγάλες επιχειρήσεις θα αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής τους. Για να δοθούν κρατικές ενισχύσεις για την καταπολέμηση ζωικών ασθενειών στις μεγάλες επιχειρήσεις θα πρέπει να καταρτιστούν σχέδια κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το Κεφάλαιο V.B.4 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013 και να κοινοποιηθούν εκ των προτέρων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση.
 - ii) Θα απαγορεύεται η σώρευση με άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του Άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ή με χρηματοδοτικές συνεισφορές της Κοινότητας σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον η σώρευση αυτή έχει ως αποτέλεσμα η ένταση ενίσχυσης να υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006.

¹³ ΕΕ L 224 της 18.08.1990, σ. 19.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ 16ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2009

- iii) Από τις αποζημιώσεις που θα χορηγούνται δυνάμει των Μέτρων θα αφαιρούνται ποσά που ενδεχομένως έχουν εισπραχθεί στο πλαίσιο καθεστώτων ενίσχυσης καθώς και δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω των νόσων που καλύπτουν τα Μέτρα.
- iv) Νοείται ότι η Αρμόδια Αρχή θα υπολογίζει την αποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους για απώλειες που προκαλούνται από τη θανάτωση των ζώων με βάση την αγοραία τους αξία. Η αποζημίωση σε τιμή πάνω από την αγοραία αξία δεν είναι συμβατή με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

Γ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(Χρίστος Ανδρέου)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 31 Δεκεμβρίου 2008.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.002.305 (745.746.747.748.749.2.3.23.1.1.12)